

نگاه شبکه‌ای شدن جهان و جهادگرایی

آزاد حاجی آقایی

گذشت بیش از دو دهه لازم بود تا تحلیل‌های «مانوئل کاستلز» مبنی بر پیدایش جهان شبکه‌ای در خاورمیانه نشانه‌های خود را در بدترین شکل آن به‌منصه ظهور برساند و با از میان‌رفتن توازن قوا و رشد هویت‌های نوین در این منطقه به وضعیتی منجر شود که جهادپست‌های سرتاسر جهان آن را محلی ایده‌آل برای فعالیت‌های خود ببینند. تغییرات شگرفی که به شبکه‌ای شدن و انعطاف هرچه بیشتر جهان کنونی منجر شده، «ساختارهای فرصت سیاسی» جدیدی را برای جنبش‌ها و حرکت‌های نظم‌گراین مهیا کرده است. دراین‌میان شبکه‌های مالی و سازمانی و رهبری این جنبش‌های نظم‌گرایز توانسته‌اند «ساختارهای فرصت سیاسی» را به «نظم‌های جدید سیاسی» تبدیل و در نهایت ساختار کنونی نظم منطقه‌ای و جهانی را به چالش بکشند. اسلام‌گرایان سلفی را می‌توان از نمونه‌های برجسته روند شبکه‌ای شدن جهان جدید قلمداد کرد. طیف گسترده‌ای از عوامل جهانی و داخلی با فراهم‌کردن فرصت‌های پیش‌بینی‌نشده عضوگیری آنان جهادپست‌ها را امکان‌پذیر می‌کنند.اما پدیده مشارکت جنگجویان خارجی را نباید به‌عنوان برآیند فرعی جنگ تبیین کرد. تغییرات جهان بعد از جنگ سرد، جنگ‌های داخلی و کشورهای شکست‌خورده و شبکه‌ای شدن هرچه بیشتر جهان، روند مشارکت جنگجویان خارجی را در جنگ‌های منطقه‌ای تشدید کرد. مطالعاتی که از سوسی «جف کودوین» انجام‌شده، نشان می‌دهد که از سال‌های ۱۹۴۵ به بعد کشورهای ضعیف در مقیاس‌های به مراتب وسیع‌تری در معرض گروه‌های رادیکال قرار گرفته‌اند؛ این بسیج گروهی به‌ویژه در کشورهایی مانند عراق نشان‌دهنده این وضعیت شکننده است. ساختارهای سازمانی شبه‌نظامی نیز در برهه کنونی بیش از هر دوره‌ای پیچیده و فزاینده‌تر شده‌اند. بنیادگرایی اکنون به جمع‌آوری مالیات، استخراج و فروش نفت و حتی اداره دولت‌های دفاتکو می‌پردازند. این ساختار جدید و منطقی با پیشرفت تکنولوژی و شبکه‌ای از جنگجویان با هدف فعالیت‌های بنیادگرایانه، توانسته است امکان انتقال این جنگجویان را از منطقه‌ای به منطقه‌ای دیگر مهیا کند. اما دراین‌میان سؤال اصلی این است که چرا «سلفیسم» به مثابه یک ایدئولوژی، جوانان مسلمان را به خود جذب می‌کند؟ ایدئولوژی‌ها نه راهنمایان تندروهای مذهبی بودند و نیز نه طبق گفته مارکس بختک‌هایی هستند که بر انسان سایه سبکینی انداخته باشند، بلکه این ایدئولوژی‌ها از طریق شیوه‌های نشانه‌شناسانه در درون مناسبات اجتماعی دگرگون می‌شوند. این «وجه تاسیسی» از انتشار ایدئولوژی‌های سلفی را می‌توان به دوره‌ای بازگرداند که مجاهدین افغان در مقابله با اتحاد جماهیر شوروی نبرد و با تبلیغ اندیشه‌های افراطی خصوصا سنی-وهابی سودوی، در تمامی کشورهای مسلمان عضوگیری می‌کردند. در آن دوره عضوگیری با شعارهای پان-اسلامیسم عوامانه‌ای صورت می‌گرفت که عمدا در شبکه‌ای جهانی از سازمان‌های خیریه جریان داشت. دامنه این سازمان‌های خیریه را می‌توان از ترکیه تا آمریکا دنبال کرد؛ امری که بنیادگرایان اکنون زیر پوشش آن، آزادانه به فعالیت‌های خود ادامه می‌دهند. این سازمان‌های خیریه به مثابه شبکه‌ای توانستند زمینه‌های تأسیس سازمان‌های «فرا-ملیتی جهادی» و «فرا-ملیتی شدن جهاد» را تشکیل دهند. با وجود این و با وجود رقابت‌های موجود در میان نخبگان سلفی، این اسلام‌گرایان اکنون توانسته‌اند به یک ایدئولوژی متحکمند دست‌یابند و این ایدئولوژی نیز چیزی جز ضد-عرب‌گرایی و ضد‌امریکایی‌بودن آنها نیست. از طرف دیگر، گروه‌های راست افراطی اروپایی نیز توانسته‌اند در تسریع جذب جوانان مسلمان اروپایی درمیان جنگجویان رادیکال نقش بسزایی داشته باشند. این امر نیز به نوبه خود متاثر از شبکه‌ای شدن هرچه بیشتر جهان و سرازیر شدن مسلمانان سنی آفریقایی-آسیایی در اروپا است. از این‌رو باید بخشی از افراط‌گرایی جوانان مسلمان را در پرتو اشکال جدید هویت‌سازی-هویت‌یابی بازتعریف کرد. به گفته «مایک دیویس» این روند مبتنی بر در آغوش‌کشیدن ادیان را حتی در اشکال جدید آن از داروین گرفته تا کرویتکیس و مارکس را نیز می‌توان در میان محلات کارگرتش سن‌پترزبورگ، پوتونسو آیرس و حتی توکیو نیز مشاهده کرد، اما امروزه اسلام سلفی و مسیحیت پسا-استعماری توانسته است، فضای اجتماعی را مشابه با فضای اجتماعی سوسیالیسم قرن بیستم و آتاریشیم مجددا تصویرسازی کند. رادیکال‌ها غالبا آمیزه‌ای از رهبران آموزش دیده طبقه متوسط و ترک تحصیل‌کنندگان طبقه کارگر هستند. این الگو به‌زعم «روا» یادآور رادیکال‌های اروپایی دهه ۱۹۷۰-۸۰ است. این مردان ۲۰ سال قبل در دهه‌های ۵۰ و ۶۰ میلادی به جنبش‌های رادیکال چپ گرا پیوستند، اما با ناامیدی از فضاهای نامطلوب اجتماعی به بورژوا تبدیل شدند. شاید چنین تفسیری را نتوان بدونی در میان جهادپست‌ها یافت و حتی شاید این تصویرسازی چندان هم دقیق نباشد، اما آنچه که برمنه این تغییر رفتارهای بازنگران در سطوح خرد و کلانی است که نشان دهنده از شبکه‌ای شدن جهان بوده و اکنون به سرعت در حال ایجاد ساختارهای جدیدی است که هم بر فرایند هویت‌پذیری و هم هویت‌سازی تأثیرگذار است. اما اکنون به‌نظر می‌رسد این نظم‌ستیزی جدید در حال تبدیل به نظمی پایا و مستقر در خاورمیانه جدید باشد.

بنیادگرایان طالبان در افغانستان اکنون سال‌هاست که در هر بزنگاهی، تمامی سرمایه سیاسی خود را تنها در یک سبید ریخته‌اند. فرقی نمی‌کند اگر سربازان آمریکایی‌راه خروج از افغانستان را درپیش گیرند، انتخابات ریاست‌جمهوری کشور را در بن‌بستی چن‌دین ماهه فرو برد یا خلیفه خودخوانده و مرئی داعش، شبه‌نظامیان طالبان را جذب خود سازد؛ ساختار رهبری طالبان تنها بر یک نکته تأکید دارد: ملا محمد عمر، رهبر امارت اسلامی افغانستان که از سوی وفادارانش با لقب امیرالمومنین یاد می‌شود، همچنان زنده است و بر تمامی فعالیت‌های جهادی طالبان نظارت دقیق دارد. اما شیخ نامرئی ملاعمر و گمانه‌زنی‌های گاه‌وبیگاه پیرامون مرگ او حتی حوصله پیروان او را نیز سر برده است؛ چنان‌که یک هفته‌ای است باوجود چشم‌انداز برقراری صلح با دولت وحدت ملی افغانستان، شاخه‌ای انشعابی از طالبان پیش‌قدم اعلام خبر مرگ رهبر این گروه بنیادگرا شده است. جنبش اسلامی محاذ فدایی افغانستان که مخالف سرسخت مذاکرات صلح با کابل است، درحالی هفته گذشته از کشته‌شدن ملاعمر در نزدیک به دو سال پیش خبر داده بود که گزارش‌ها حکایت از آن دارند مقامات پاکستانی نیز، که در مذاکرات صلح نقش میانجی را بر عهده دارند، خبر مرگ رهبر طالبان را به اطلاع مقامات دولتی افغانستان رسانده‌اند. دولت پاکستان در شرایطی مدعی شده است که ملاعمر قریب به دو سال پیش بر اثر بیماری سسل درگذشته است که یکی از وزرای سابق امارت اسامی افغانستان نیز، که امروزه نقشی مهم در شورای رهبری این گروه دارد، ادعای مقامات پاکستانی

مروری بر زندگی ملاعمر

ملامحمد عمر، فرزند مولوی غلام نبی، در سال ۱۹۶۰ میلادی در قریه «چاه همت» در شهرستان خاکریز ولایت قندهار دیده به جهان گشود. ملاعمر در هشت‌سالگی برای فراگیری علوم دینی به مدرسه ابتدایی شهر «کنهه» شهرستان دهرآود ولایت ارزگان رفت و دوره ابتدایی و متوسطه تعلیمات دینی را در همین مدرسه با موفقیت به اتمام رساند. اما مرحله تحصیل تعلیمات عالی دینی به‌دلیل شروع حاکمیت رژیم کمونیستی در سال ۱۹۷۸میلادی نیمه‌تمام ماند و ملاعمر به سوی جبهه‌های جهاد حرکت کرد. او مبارزات خود را از پایه‌گذاری جنبش (موسوم) به انقلاب اسلامی در شهرستان دهرآود ولایت ارزگان آغاز کرد و بیش از سه سال همراه با مجاهدان منطقه در جنگ‌های مستقیم علیه کمونیست‌ها شرکت کرد. در سال ۱۹۸۳ میلادی با هم‌سنگران خود به‌دلیل انسجام بهتر فعالیت‌های جهادی، به شهرستان «میوند» ولایت قندهار رفت و آنجا به نیروهای «فیض‌الله آخوندزاده»، که فرمانده مشهور جهادی بود، پیوست. او که در نتیجه استعداد و قابلیت‌های نظامی مسئولیت مستقل یک جبهه را به دست گرفته بود، تا سال ۱۹۹۱ تمامی عملیات‌ها شرکت داشت. ملاعمر در جریان عملیات‌های نظامی مستقیم با متجاوزان روسی، چهره‌پار زخمی شده و در آخرین‌بار چشم راست خود را نیز از دست داد. ه‌زمان با سقوط حاکمیت کمونیستی نجیب‌الله اسلامی درآمد.

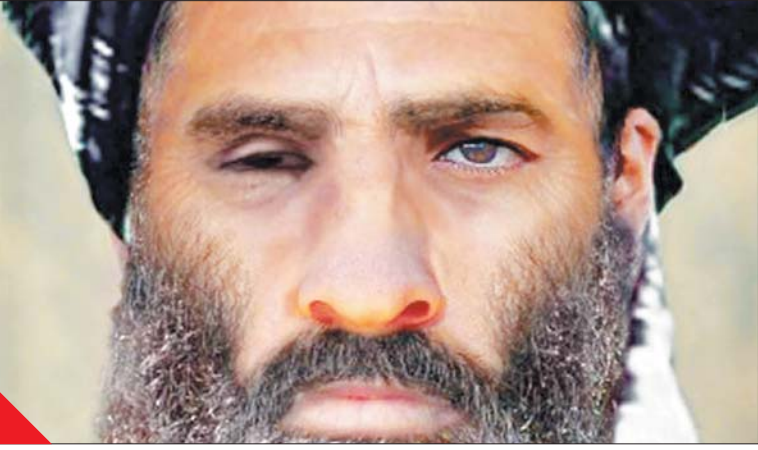
ماشاء الله شاکری، سفیر پیشین ایران در پاکستان در گفت‌وگو با «شرق»؛ معمار اصلی مذاکرات صلح، رهبری طالبان را برعهده می‌گیرد

خبر مرگ او را در ماه‌های اخیر بارها شنیده‌ایم، اما گویا این آخرین بار است؛ خبر مرگ ملاعمر، رهبر یک چشم و شوخ‌طبع گروه تروریستی طالبان این‌بار واقعی است. برخی می‌گویند دوسال‌ونیم پیش بر اثر سل مرده است و گروهی دیگر می‌گویند به دست دو نفر از رهبران طالبان کشته شده است. علت مرگ او هرچه بوده او حالا رهبر یکی از خشن‌ترین و افراطی‌ترین گروه‌های تروریستی جهان نیست و آن‌طور که گزارش‌ها می‌گویند، شورای رهبری طالبان در حال شور و مشورت برای جانشین او هستند. تبعات مرگ او را همین حالا نیز می‌توان در میان اعضای این گروه دید. اختلاف نظر بر سر جانشین او و رویکرد طالبان در برابر مذاکرات صلح، تنها بخشی از مناقشه‌های این‌روزهای طالبان است. این‌روزها نگرانی‌ها درباره قدرت‌گرفتن داعش در افغانستان بالا گرفته و انتشار خبر مرگ او در کنار بگومگوهای پیشین دو گروه، ممکن است به تضعیف طالبان در برابر داعش منجر شود. انتشار خبر مرگ او در آستانه دور بعدی مذاکرات طالبان و دولت افغانستان هم می‌تواند روی این مذاکرات سایه اندازد. «ماشاء‌الله شاکری»، سفیر پیشین ایران در پاکستان بر این باور است که «ملاختر منصور» تنها گزینه قدرتمند برای جانشینی ملاعمر است و اگر بتواند در مذاکرات صلح برخی از شروط طالبان را محقق کند، می‌تواند طالبان را در افغانستان به دو قطب تبدیل می‌کند. این بدون شک می‌گوید ملاختر منصور چهره میانه‌ای است که می‌تواند مذاکرات صلح را به نتیجه برساند، اما اگر او شکست بخورد بار دیگر اعضای این گروه دست به سلاح خواهند برد.

۴ اعلام خبر مرگ «ملاعمر» بر فعالیت‌های طالبان چه تأثیری می‌گذارد؟
مرگ ملاعمر خبر غیرمنتظره‌ای برای چند گروه نیست؛ نخست رهبران طالبان در افغانستان چراکه رهبری گروه مذاکره‌کننده اخیر در پاکستان را فردی به نام «ملاختر منصور» برعهده داشت و چند نفر دیگر از فرماندهان طالبان او را همراهی می‌کردند. این غیبت نامشخص و مرموز ملاعمر ریشه در گذشته دارد. همین‌چندی‌پیش، چند نفر از رهبران طالبان پاکستان به رهبری «ملا طالوت خراسانی» نامه‌ای را خطاب به او نوشته‌اند و گفته‌اند اگر شایعات درباره مرگش صحت ندارد، در یک برنامه ویدئویی شرکت کند و حتی ضرب‌الاجلی که برای ملاعمر تعیین شده نیز گذشت و خبری از او نشد. دولت پاکستان هویت ملاعمر را در برهه‌ده گذشته تعریف کرده بود. شورای کوئته شورایی است که در آغاز شکل‌گیری طالبان در شهر کوئته پاکستان به رهبری ملاعمر تشکیل شد اما فقط اسمی از او ماند و بعدها او حضوری در این‌شورا نداشت. به‌همین‌دلیل می‌توان گفت برای بسیاری، ملاعمر وجود خارجی نداشت. تنها نشانه‌ای که جدیداً از او دیده شد، بعد از مذاکرات «مری» در پاکستان بود که نامه‌ای منتسب به ملاعمر منتشر شد، همان زمان نیز نسبت به صحت این نامه تردید داشتیم و گفتیم بعید است که او زنده باشد.

تأیید خبر مرگ ملا محمد عمر، رهبر طالبان از سوی دولت پاکستان

مرگ از نو

عکس: Reuters

را تأیید کرده است. او که به‌شروط عدم‌افشای نام خود با یک خبرنگاری پاکستانی گفت‌وگو کرده، اعلام داشته جسد ملاعمر پس از شناسایی توسط پرسش، دوسالو چهار ماه پیش در خاک افغانستان و در نزدیکی مرز پاکستان دفن شده است. این درحالی است که ظفر هاشمی، معاون سخنگوی دولت، ضمن تأیید دریافت گزارش‌های مبنی‌بر مرگ ملا محمدعمر، اظهار کرده

و آغاز جنگ داخلی در سال ۱۹۹۲ میلادی، ملاعمر اسلحه را از شان‌ه‌اش برداشت و در منطقه تحت کنترل خود در کنار مسجد «حاجی‌ابراهیم» در قریه «گیشانو»، سنگ حصار شهرستان میوند ولایت قندهار یک مدرسه دینی احداث کرد. او که پس از ۱۴سال مشکلات جهادی، تعلیمات شرعی اتتام خود را تمام کرده و به‌ه فراگیری دروس دینی روی آورده بود، پس از سقوط رژیم کمونیستی و هرج‌ومرج عمومی، نشست‌هایی به‌همراه دیگر مجاهدین برگزار می‌کرد. در این نشست‌ها که با سرپرستی مولوی سیدمحمد صاحب برگزار می‌شد، به ملاعمر گفته شد باید علیه فساد قیام کرده و تمام علما از او حمایت خواهند کرد. ملاعمر در تاریخ ۱۵ محرم‌الحرام ۱۴۱۵، اساس (جنبش) تحریک اسلامی را از همین مجلس گذاشت و در قدم نخست، ولایت قندهار و بعد از آن مناطق بیشتری را تحت تسلط خود درآورد. هنگامی‌که بیشتر مناطق قبور تحت تسلط طالبان درآمد، جمع زیادی از علما و شیوخ افغانستان که تعداد آنان بالغ بر هزارو ۵۰۰ نفر بود، در تاریخ ۱۵ ذی‌القعده ۱۴۱۶ هجری قمری در نشست‌ی در قندهار، با تأیید امارت (دولت طالبان)، به ملاعمر لقب «امیرالمومنین» دادند. در تاریخ ششم مهر ۱۳۷۵هجری شمسی کابل، پایتخت افغانستان، نیز تحت تسلط امارت اسلامی درآمد و متعاقب آن تمام مناطق مرکزی و شمالی افغانستان (۹۵ درصد از کشور) به کنترل امارت اسلامی درآمد.

ماشاء الله شاکری، سفیر پیشین ایران در پاکستان در گفت‌وگو با «شرق»؛ معمار اصلی مذاکرات صلح، رهبری طالبان را برعهده می‌گیرد

از ابهام فرو برد. اگر بیابیه دو هفته پیش ملاعمر مبنی بر حمایت همه‌جانبه او از حق مشروع طالبان در بهره‌گیری از تمامی مسیرهای قانونی برای برقراری صلح، فارغ از صحت و سقم آن، به فضای مذاکرات صلح، که اولین دور آن در ابتدای ماه جاری میلادی برگزار شده بود، رنگی از امید بخشید، اکنون خبر مرگ احتمالی او طرفین را از میز مذاکرات به پشت درهای بسته بازگردانده است. کابینه وحدت ملی درحالی در هفته گذشته جلساتی با محوریت بررسی تبعات مرگ ملاعمر تشکیل داده است که گفته می‌شود شورای رهبری طالبان روز گذشته به‌منظور انتخاب رهبر آتی این گروه گردهم آمده است. رهبران طالبان در حالی سر آن دارند تا پیش از برگزاری دور بعدی مذاکرات صلح در پاکستان و با پایان ماه جاری میلادی، جانشین رهبری را معرفی کنند که برای نزدیک به ۲۰ سال، هدایت این گروه را برعهده داشته است و رزمه کشته‌شدن او از دو سال پیش به این سو، طالبان را به سه شاخه مجزا تقسیم کرده است؛ چنان‌که امروز بدون شک قدرت جانه‌زنی رهبران موافق، مخالف و بی‌طرف طالبان نسبت به مذاکرات صلح با کابل، نقش بسزایی در تعیین جانشین رهبر شوخ طالبان خواهد داشت. در این میان، گمان می‌رود گزینه‌های رهبری آتی طالبان از سه مورد تجاوز نکند: ملابرادر آخوند، معاون پیشین ملاعمر که هنوز آزادی او از زندان پاکستان محل تردید است؛ ملا اختر منصور که به‌گفته سخنگوی شاخه مخالفان صلح، مسئول قتل ملاعمر بوده است؛ و ملایعقوب، فرزند ارشد ملاعمر که سن اندکش مانع بزرگی بر سر راه انتخاب او به‌شمار می‌آید.

گزینه‌هایی برای رهبری طالبان

ملاختر محمدمنصور، وزیر سابق راه و حمل‌ونقل دولت طالبان در سال ۱۹۶۰ میلادی در ولایت قندهار به دنیا آمد. او از قبیله اسحق زی پشتون است. او در سال ۲۰۰۶ به افغانستان بازگشت و عضو شورای رهبری طالبان شد. او فرماندار در سایه قندهار بود و بر اساس گزارش‌ها دست‌ی می‌شد قاجاق موادمخدر داشت. ملاختر محمد به طور مستقیم در برنامه‌ریزی حملات علیه مراکز ولسوالی‌ها و هماهنگی بمب‌گذاران انتحاری که به مرگ‌ومیر افغان‌های بی‌گناه منجر شد، نقش داشت. در سال ۲۰۱۰ و پس از بازداشت ملابردار در کراچی، ملاعمر رهبر طالبان، ملاختر محمد را به عنوان جانشین ملابردار معرفی کرد. او به زبان‌های عربی، دری، پشتو و اردو مسلط است. او را یکی از رهبران میانه‌رو طالبان می‌دانند که نقش مهمی در پیشبرد مذاکرات صلح این گروه و دولت افغانستان داشته است، اگرچه بسیاری از منابع او را جانشین احتمالی ملاعمر معرفی کرده‌اند اما برخی گزارش‌ها حاکی از آن است که به دلیل انتشار خبر کشته‌شدن ملاعمر توسط ملاختر و کل‌آقا، جایگاه او در میان طالبان خدشه‌دار شده است.

ملابردار آخوند نیز یکی دیگر از جانشین‌های احتمالی ملاعمر است. او در سال ۱۹۶۸ در ولسوالی دهرآود ولایت ارزگان در جنوب افغانستان متولد شد. او در مدارس

و افرادی مانند «ملا محمد حسن رحمانی»، «ملا عبدالجلیل آخوند» و «ملا محمد عباس آخوند» او را همراهی می‌کنند. یعنی کادر قوی رهبری طالبان همراه اوست و تا به امروز هم با به‌جای ملاعمر یا به‌عنوان نماینده او در مذاکرات حضور داشته است. او دارای قدرت فرماندهی است اما باید دید که رفتار طالبان در روزهای آتی و ماه‌های آینده به‌ویژه در دور دوم مذاکرات صلح با دولت افغانستان چگونه خواهد بود. آیا آنان از در صلح وارد می‌شوند یا رفتاری مانند گذشته را در پیش می‌گیرند. اگر این‌گونه شود فقدان حضور ملاعمر به‌خوبی مشخص می‌شود.

۴ چهره دیگری به‌عنوان رقیب ملاختر منصور وجود دارد که تفکرات رادیکال‌تری داشته باشد؟

نه، بعید است. میان اسامی موجود ملاختر منصور از همه قدرتمندتر و واجد شرایط است.

بله؛ معمار اصلی و فرد پشت پرده مذاکرات کسی جز ملاختر منصور نیست؛ چه در زمانی که ادعا می‌شد ملاعمر زنده است و چه اکنون که خبر مرگ او رسانه‌ای شده است. ملاختر منصور، مهندس و قاضی واقعی دگردیسی در تفکرات طالبان است و این مذاکرات ادامه پیدا خواهد کرد.

۴ نمی‌توان گفت که پاکستان به همین دلیل و پس از موفقیت‌های نسبی در مذاکرات اخیر این خبر را رسانه‌ای کرده است؟

نه، آن قدر بدبین نیستیم. فکر می‌کنم سازمان‌های اطلاعاتی در مقابل عمل انجام‌شده قرار گرفته. آنان احساس کردند که سردرگمی موجود در فضای طالبان در مذاکرات بیشتر به زیان آنان است و مجبور شدند این خبر را اعلام کنند. البته مدیریت اعلام این خبر در دستان دولت افغانستان نبود بلکه دولت پاکستان تصمیم‌گیرنده آخر بود.

۴ پس می‌توان گفت با حضور چهره‌ای مانند ملاختر منصور در رأس طالبان، فعالیت‌های تروریستی در منطقه کمرنگ‌تر می‌شود؟

پاسخ‌دادن به این پرسش درحال‌حاضر کمی دشوار است. باید دید که ملاختر منصور تا چه حد ابتکار عمل دارد و چقدر می‌تواند در مذاکرات صلح مطالبات طالبان را برآورده کند. تحقق خواسته‌های طالبان بسیار بعید است؛ خروج طالبان از فهرست گروه‌های تروریستی افغانستان، خروج نیروهای خارجی به‌صورت کامل از خاک افغانستان و آزادی زندانی‌های طالبان از شروط اصلی آنان است. اما اگر دولت افغانستان با برخی از این شروط موافقت کند، بدون‌شک بسیاری از اعضای طالبان و وفاداران این گروه داعش یاد می‌شوند. اما اگر در این مسیر موفق نباشد، مذاکرات صلح بدون نتیجه پایان می‌یابد و طالبان دوباره دست به سلاح می‌برد.

شماره ۲۳۸۹ • دوازدهم

رویداد

حزب حاکم ترکیه
روند صلح با کردها را مشروط کرد
● سخنگوی حزب «عدالت و توسعه» ترکیه گفت چنانچه شبه‌نظامیان حزب کارگران کردستان (پ‌ک‌ک) خلع سلاح نشوند، روند صلح با این گروه ممنوعه می‌تواند ادامه یابد. به نوشته روزنامه تودیز زمان، «بشیر آتالای»، سخنگوی حزب عدالت و توسعه، گفت: روند آشتی ترکیه با شبه‌نظامیان حزب کارگران کردستان فقط در شرایطی می‌تواند ادامه یابد که این «عناصر تروریست» سلاح خود را زمین بگذارند و کشور را ترک کنند. از سوسی دیگر، اسکای نیوز نیز گزارش داد مقامات آنکارا رسماً توافق‌نامه‌ای را که به واشنگتن اجازه استفاده از پایگاه هوایی اینچیرلیک را می‌دهد، امضا کردند. براساس این توافق، آمریکا می‌تواند از پایگاه هوایی اینچیرلیک استفاده کند. همچنین دفتر نخست‌وزیری عراق تأکید کرد این کشور خواهان حل مشکل آنکارا و حزب کارگران کردستان ترکیه از طریق مذاکرات و کانال‌های دیپلماتیک بوده و حاضر است در این زمینه میانجیگری کند. «سعد الحیدی»، سخنگوی دفتر نخست‌وزیر ملی عراق، اعلام کرد: عراق خواهان حل مشکل ترکیه و حزب کارگران کردستان این کشور (پ‌ک‌ک) از طریق مذاکرات و کانال‌های ارتباطی دیپلماتیک است تا بتوان به تفاهم برای حل‌فصل مشکلات و تلاش مشترک برای مقابله با تروریسم رسید. بیشتر حملات جنگنده‌های ترکیه علیه پ‌ک‌ک، مواضع این گروه در کوهستان‌های واقع در شمال عراق را هدف قرار می‌دهند که خاک عراق و جزء قلمرو اقلیم کردستان محسوب می‌شود. در همین حال، جنگنده‌های ترکیه بار دیگر با ورود به حریم هوایی عراق پایگاه‌های پ‌ک‌ک را در کوهستان‌های اقلیم کردستان عراق بمباران کردند. ارتش ترکیه اعلام کرده است هدف از این حملات نجات یکی از پایگاه‌های ژاندارمری ترکیه بوده که در معرض تیراندازی نیروهای پ‌ک‌ک در کوه‌های واقع در میان ترکیه و عراق قرار گرفته بود.

پیشنهاد برکناری «جان بوئرن» از ریاست مجلس نمایندگان آمریکا

● یک نماینده محافظه‌کار مجلس نمایندگان آمریکا پیشنهاد داد رئیس جمهوری‌خواه این مجلس از این سمت برکنار شود. به گزارش خبرگزاری روتیزر، «مارک میدوز»، نماینده محافظه‌کار مجلس نمایندگان آمریکا، با طرح پیشنهادی در این مجلس ضمن گلایه از آنچه وی «فرهنگ مجازات» مخالفان جان بوئرن، رئیس مجلس نمایندگان آمریکا در این مجلس، خواند، پیشنهاد کرد بوئرن از این جایگاه برکنار شود. با این حال، بعد اسیعت این پیشنهاد وی تصویب شده یا حتی به رای گذاشته شود اما نشان‌دهنده اختلافات درون حزب جمهوری‌خواه پیش از برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۲۰۱۶ است.

کشته‌شدن سرکرده گروه تروریستی «لشکر جنگوی پاکستان»

● سرکرده گروه تروریستی ممنوعه «لشکر جنگوی» توسط نیروهای پلیس پاکستان کشته شد. به گزارش خبرگزاری روتیزر، پلیس پاکستان اعلام کرد نیروهای پلیس سرکرده این گروه جدایی‌طلب را چهارشنبه درحالی‌که تلاش می‌کرد به هنگام انتقال به زندانی دیگر قرار کند، کشتند. «مالک اسحاق» در فهرست تروریست‌های جهانی آمریکا قرار داشت و گروه تأسیس‌شده توسط او تاکنون مسئول کشتار صدها نفر از غیرنظامیان بوده که بیشتر این افراد از اقلیت شیعه پاکستان بوده‌اند. دو مقام ارشد پلیس پاکستان با گفت‌وگو با روتیزر اعلام کردند به هنگام انتقال مالک اسحاق به همراه دو پسرش به بازداشتگاه، یک گروه مسلح برای آزادی آنها حمله کردند. مسئولان پلیس اعلام کردند مالک اسحاق و دو پسرش در بی شلیک پلیس کشته شدند.

«جان‌اتان پولارد» نوامبر آزادی می‌شود

● وزیر دادگستری اسرائیل اعلام کرد «جان‌اتان پولارد» قرار است ۲۰ نوامبر سال جاری میلادی پس از ۳۰ سال حبس آزاد شود. به گزارش خبرگزاری شینهوا، «آلیت شیکد»، وزیر دادگستری اسرائیل، در صفحه تویتر خود نوشت کمیسون آزادی مشروط آمریکا تصمیم گرفته تا جان‌اتان پولارد آمریکایی را که برپا اسرائیل جاسوسی می‌کرد، آزاد کند. وکیل پولارد نیز در بیانه‌ای تأکید کرد: پولکش ۲۰ یا ۲۱ نوامبر سال جاری میلادی آزاد خواهد شد و براساس شرایط آزادی مشروطش او حق ندارد به مدت پنج سال از آمریکا خارج شود. آن پولارد، همسر سابق این جاسوس این تصمیم را یک «معجزه» خواند.

روسیه می‌زان نشست ضد داعش

● رهبران سرویس‌های اطلاعاتی، امنیتی و مقامات مجری قانون از ۶۴ کشور جهان در «یارسولاول» روسیه دیدار و درباره تهدیدهای سازمان‌های تروریستی بین‌المللی نیز مذاکره خواهند کرد. به گزارش خبرگزاری ایپاتاس، این نشست با نظارت سرویس امنیتی روسیه سازماندهی شده است. معاونت مطبوعاتی سرویس امنیتی روسیه گفت این چهاردهمین نوع از این نشست‌ها خواهد بود و با هدف بهبود سیستم جهانی مبارزه با تروریسم صورت خواهد گرفت و سازمان‌ملل نیز براساس رویکردها و اصول قوانین بین‌المللی، هماهنگ‌کننده آن خواهد بود.